

Austeråtborgen

Ref.<http://kunsthistorie.com/fagwiki/Austr%C3%A5tt>

Anlegget slik det fremstår i dag tilskrives rikskansler Ove Bjelke, som skal ha slutført anlegget ca 1656. Etter at borgen brant ned i 1916 har anlegget vært under restaurering mellom 1920-årene og 1961.

- **997. Skjegge Asbjørnson**, "Jernskjegge", blir drept av Olav Tryggvason. Skjegge er den første som nevnes i forbindelse med Austrått. Han er i følge Snorre gravlagt i Skjegghaugen på Austrått. Skjegghaugen er ikke sikkert identifisert og det er usikkert om han eide gården.
- **1000-tallet. Finn Arnesson**, lendemann, svoger med kongene Olav den Hellige og Harald Hardråde, bebor Austrått. I tiden etter Finn var gården antagelig krongods. En lang rekke lendmenn var knyttet til gården.
- **1130**, fra. **Kåre Sakesson**, også kalt Kåre Kongsbror, er herre på Austrått. Han etterfølges av sønnen **Sigurd Kåresson** og sønnesønnen **Jon Sigurdsson**. Det antas at Jon bygger kapellet. Deretter følger hans datter Baugeid, gift med Åsulf Eiriksson, hertug Skules banemann, som eier av Austrått.
- **1050**, omkring. Kongebesøk på Austrått (Harald Hardrådes saga).
- **1200-1300-tallet**. Eiendomsforholdene på Austrått er lite kjent.

Rømer-slekten

- **1400**-tallet. Austrått kommer i slekten Rømers eie. **Otte Rømer** (ca 1330-ca 1411) antas å være første eier fra slekten.
- **1400**. Riksråd **Jep Fastulfsson** står som eier av godset.
- **1428**. **Elsbe Ottesdatter Rømer**, enke etter Jep Fastulfsson, eier godset.
- **1444**. **Narve Jepson**, sønn av Elsbe Ottesdatter Rømer og Jep Fastulfsson eier godset til sin død.
- **1448**. **Philippa Borkvardsdatter Krummedike**, Narve Jepsons enke, blir eier av Austrått. Mads Jepsson, bror av Narve Jepson, gjør forgjeves krav på godset ved faren Narves død. Deretter går eiendommen til hennes datter, **Gjertrud Narvesdatter**.
- **1462** ca. Gjertrud Narvesdatter gifter seg med Magnus Green, svensk ridder . Hun sitter aldri på Austrått og selger godset senere til sin stefar **Henrik Jensson**, Philippa Borkvardsdatter Krummedikes andre mann.
- **1472-1478**. En gang i dette tidsrommet dør Henrik Jensson.
- **1478-1481**. **Otte Madsson**, Gjertrud Narvesdatters fetter, tar en gang i løpet av dette tidsrommet godset tilbake på odelsrett.
- **1500-1552**. **Niels Henrikssøn** («Gyldenløve») (ca 1458-1523), riksråd og rikshovmester, sønn av den tidligere eier Henrik Jensson og hans hustru Ingerd Ottesdatter («Fru Inger til Austrått») (ca. 1470–1555) er eiere av godset. Deler av bygningsanlegget, slik det står i dag, ble trolig bygget i dette tidsrommet.
- **1523**. **Ingerd Ottersdatter** overtar godset etter hennes mann Niels Henrikssøns død. Hun fremtrer nå som godseier og politisk aktør. Særlig kjent er striden mellom Ingerd Ottesdatter og biskop [Olav Engelbrektsson](#). I denne striden ble Austrått plyndret flere ganger av biskopens menn.
- **1529**. Erkebiskop Olav Engelbrektssons menn plyndre Austrått.
- **1531-1532**. I forbindelse med et felttog erkebiskop Olav Engelbrektssons mot eksilkongen Christian II blir Austrått plyndret igjen og fru Ingerd blir ført til Trondheim. Striden ender med full retrett for erkebiskopen. Fru Ingerds erstatningskrav gir et godt bilde av hvordan Austrått var utstyrt på den tiden.
- **1552**. **Lucie Nilsdatter** får overdratt godset fra sin mor Ingerd Ottesdatter og hennes mann **Jens Tillufssøn Bjelke**.
- **1555**. Ingerd Ottesdatter og hennes datter Lucie Nilsdatter drukner under en båtreise på Sunnmøre. Hun er den siste representant for norsk høyadel. Hun blir sammen sin datter Lucie gravlagt i Ørland gamle kirke.

Bjelke

- **1559**. **Åge Bjelke** (1552-1603) arver godset i en alder av 7 år ved sin far Jens Tillufssøn Bjelkes død. Han formynder er **Henrik Nilsson**, sønn av Åges morfar Niels fra et tidligere ekteskap. Åge drukner i Bjugn fjorden. Hans enke overdrar godset til sin sønn rikskansler (fra 1614) **Jens Bjelke** (1580-1659) seks år senere. Han er og lensherre til Bergenhus (fra 1633) og i Stavanger (fra 1641) og senere på Elingård. I dette tidsrommet får godset økte inntekter som følge av oppblomstringen i sildefisket på Trøndelagskysten.
- **1641**. **Ove Bjelke** (1611-1674) forpakter Austrått.
- **1659**. Ove Bjelke overtar både Austrått og rikskanslerembetet ved faren Jens Bjelkes død. Ove Bjelke var lensherre til Bakke Kloster og det gjorde ham i stand til å oppholde seg mye på Austrått. Det antas at bygningsanlegget slik det i dag fremstår er et resultat av hans innsats. De deler som direkte kan knyttes til ham er borggården, fløybygningene, inngangsporten og utformingen av hovedtrappen.
- **1674**. **Christoffer Bjelke**, Ove bjelkes nevø og sønn av admiral Henrik Bjelke, overtar godset. Han er nesten aldri på godset.

Austrått opphører som adelsgods

- **1686. Christian Frederik von Marschalck** (ca 1650-1719), Henrik Bjelkes rikskansler og fetter, kjøper godset.
- **1698.** Godset er konkurs og Christian Frederik von Marschalck forlater Austrått og reiser til Danmark. Dermed opphører Austrått som adelsgods og mister sine setegårdsprivilegier. Godset blir drevet av fogden i Fosen på kreditorenes vegne i tyve år.
- **1721. Abraham Deyer** (1671-1736), investor, lagmann i Trondheim, kjøper Austrått. Dreyer bebor aldri stedet, men bekoster en oppussing.
- **1736. Søren Dass**, sorenskriver og kanselliråd, kjøper Austrått og bosetter seg der.

Holtermann

- **1760. Hans Holtermann** (1709-1781), kommersråd, kjøper Austrått av Søren Dass enke. Han selger fra eiendommer i Stjørna og er trolig den som erstatter det tidligere saltaket med dagens mansardtak. Hans sønn **Eiler Hagerup Holtermann** (1748-1800) får godset overdratt til seg. I hans tid selges flere leilendingsbruk fra godset. I sønnen **Ove Bjelke Holtermann** (1782-1857) eiertid ble flere leilendingsbruk solgt fra godset.
- **1857.** Prest **Eiler Hagerup Holtermann** (1811-1872) overtar Austrått etter sin far. På grunn av prestestillingene bor han lite på godset. Han selger fra en skogeiendom, Gjølga.
- **1863. Anders Gravrok** kjøper Austrått og går konkurs etter 6 år.
- **1871.** Eiler H. Holtermann blir igjen eier av Austrått som den eneste byder på gården.
- **1872.** Eiler H. Holtermann dør. Enken **Anna Andrine Holtermann** selger unna Tarva.

Andre

- **1873. Ole Rise** (1835-1899). godsforvalter på Austrått kjøper stedet.
- **1882. Johannes Heftye** (1849–1907) kjøper Austrått. Han arbeider aktivt for å gjenskape et herregårds- eller borgpreg både inne og utvendig.
- **1885.** Austråttborgen oppmåles av arkitekt Schirmer og murmester Guttormsen etter oppdrag fra eieren mellom 1882 og 1907, J. Th. Heftye ønsket å restaurere herregården. men manglende midler gjorde at forehavendet ikke ble gjennomført. Mindre utbedringer ble imidlertid likevel foretatt, blant annet i kapellet.
- **1908. Peder Rinde** (1844-1937), stortingsmann og spekulant, kjøper Austrått. Eiendommen stykkes opp og det selges fra en rekke parseller. Et formelt skille mellom Borgen og gården gjennomføres.
- **1912. Georg Valentin Hammer**, konsul og verkseier, kjøper Austrått. Det formelle skille mellom Borgen og gården som separate eiendommer realiseres.
- **1914.** Et konsortium av skogeier **Simen A. Landet**, bryggerieier **Gunnerius Flakstad** og advokat **Hans Christian Bull Heyerdahl**, alle fra Hedemark, kjøper Austrått.
- **1916.** Austrått brenner den 28. november.
- **1919. Staten** får overdratt Austrått fra konsortiet. Jordeiendommen Austråttgodset beholdes av Simen A. Landet.
- **1935. Ørland kommune** får overdratt Austråttgodset fra Simen A. Landets dødsbo.
- **1947. Sør-Trøndelag fylke** kjøper jordeiendommen Austråttgodset på 1500 dekar av Ørland kommune med tanke på at den skulle bli jordbrukskole. Denne tanken ble aldri realisert.
- **1985.** Ørland kommune kjøper tilbake jordgodset fra Sør-Trøndelag fylke.